№ 254. Wtorek 6. Listopada 1855. Rok Gazecie 45.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

(Stan i wykaz cholery w okręgu admin. lwowskim.)

Lwów, 1. listopada b. r. Poniższa tabela zawiera wykaz stanu cholery w okręgu Lwowskiego namiestnictwa, ułożony po dzień 15. z. m. z nadesłanych raportów; przyczem jednak namienić wypada, że według przedłożonych poźniejszych wykazów pojawiła się już potem cholera epidemiczna tylko w miejscach pojedynczych, a w innych zupełnie zgasła, jak mianowicie w obwodzie Lwowskim i Stanisławowskim, zgasła także po wielu miejscach innych obwodów, dlatego też w stosunku do zawartych w tej tabeli liczb należy uważać za bardzo mało znaczącą istotną liczbę istniejącej jeszcze epidemii, równie jak liczbę znajdujących się jeszcze w kuracyi chorych na cholerę:

Obwód	Liczba miejsc dotkniętych od czasu pojawienia się epidemii	Ludność	Według ostatniego głównego raportu z 15. września 1856 pozostałych chorych	Po dzień 15. października 1855 zachorowało na nowo	Ogółowa liczba chorych	Z tych		Pozostało w kuracyi	Od początku epidemii			W drugiej połowie września i pierwszej połowie paźdz. wykazują się w zestawieniu wypadków w pierwszej połowie września						Liczba miejsc gdzie zgasła epidemia
						wyzdrowiało	umarło		zachorowało	wyzdrowiało	umarło	więcej			mniej			
												dotkniętych zarazą	wyleczonych	zmarłych	dotkniętych zarazą	wyleczonych	zmarłych	
Przemyski . .	180	160.015	1042	2836	3878	2225	1095	558	9495	5086	3851	408	1115	194	.	.	.	98
Żółkiewski . .	145	143.048	1105	4662	5767	2822	2355	590	11338	5595	5153	1655	1512	1087	.	.	.	79
Lwowski . . .	106	82.605	152	216	368	238	102	28	4353	2366	1959	.	.	.	1107	655	619	98
Złoczowski . .	171	170.045	775	4134	4891	3288	1405	198	12847	7690	4959	1043	1561	176	.	.	.	120
Tarnopolski . .	120	134.796	676	286	962	17	99	846	3976	1354	1596	.	.	.	1402	486	556	3
Sanocki	105	97.184	971	1063	2034	1352	282	400	5122	3457	1265	.	132	.	980	.	267	68
Czortkowski .	93	115.893	378	1869	2247	1109	880	258	4291	2055	1978	325	418	210	.	.	.	39
Stryjski	147	123.050	919	1610	2529	1780	628	121	8145	5039	2985	.	.	.	2552	81	574	124
Samborski . .	161	167.572	1024	3589	4613	2240	1579	794	9611	4607	4210	490	379	186	.	.	.	71
Kołomyjski . .	40	81.396	226	630	856	482	290	74	3065	1701	1290	.	.	.	1243	548	404	22
Stanisławowski	101	162.535	595	845	1440	791	468	181	4451	2477	1793	.	.	.	1941	555	628	62
Brzeżański . .	157	30.619	1110	3087	4197	1915	1209	1073	6148	2748	2327	653	1204	339	.	.	.	32
Razem . .	1526	1,768.758	8955	24827	33782	18269	10392	5121	82662	44225	33316	4574	6321	2192	9225	2325	3048	816

We Lwowie samym, który nie jest objętym w powyższym wykazie, zgasła epidemicznie cholera w połowie miesiąca września, wydarzyły się tylko w pierwszych ośmiu dniach zeszłego miesiąca 2 przypadki cholery, a w czasie od 8. po dzień 15. z. m. 4 przypadki smiertelne, oddtąd zaś nie wydarzył się już żaden przypadek cholery.

Ameryka.

(Układy przyjazne Amerykanów z Rosyą. — Zajścia z Japonami. — Rząd w Mexyku się ustala. — Tarcia stronnicze i domowe zabiegi.)

Nowy York, 17. paźdz. Dziennikowi *New York Herald* donoszą z Washingtonu o depeszy, którą sekretarz państwa otrzymał od reprezentanta stanów zjednoczonych w Petersburgu i w której zapowiedziano przybycie nadzwyczajnego ambasadora rosyjskiego do Ameryki. „Reprezentant wybrany z woli Jego ces. Mości“ pisze korespondent, „znanym jest w świecie dyplomatycznym z niezwykłej biegłości a który szczycił się oraz zaufaniem Cesarza Mikołaja. Otrzymał największe znane potąd w Rosyi pełnomocnictwo dyplomatyczne, i jest tu wkrótce spodziewany. Jak się dowiaduję idą sprawy ambasady rosyjskiej równie jak przedtem zwyczajnym trybem. Zapewniają także, że po upływie pewnego czasu będzie stanom zjednoczonym ogłoszone ze strony Rosyi zupełne i wolne otwarcie tych wód i portów, które potąd są główną przyczyną dalszego prowadzenia wojny. Dopóki trwa blokada ze strony sprzymierzonych nie zrobi to wielkiej różnicy. Po zawarciu zaś pokoju może ztąd wyniknąć całemu światu z korzyścią nowy porządek rzeczy na podstawie wolnego handlu.“

Na San Francisco nadeszły doniesienia z *Japonii*, według których cesarski Gubernator Simody odmówił Amerykanom w proklamacyi prawa przebywania w Japonii, wyjąwszy w przypadkach rozbicia okrętu, lub gdyby ich burza zmusiła do wylądowania. Względem podróżnych, pewnego okrętu amerykańskiego zastosowano niedawno ten zakaz, gdyż nie pozwolono im wylądować. Komendant amerykańskiego okrętu wojennego Vincennes wydał potem pismo z pogróżką do Gubernatora, usiłując wykazać w niem niesprawiedliwość tego zakazu, i odwołując się do przykładu na Mexyku, gdy się poważył ubliżać rządowi stanów zjednoczonych.

Według doniesień z Mexyku z d. 8. złożyła załoga tej stolicy przysięgę wierności jenerałowi Alvarez. Jenerała Conde mianowano w miejsce oddalonego z swej posady La Vega naczelnym wodzem armii. Nowe ministeryum jenerała Alvarez składa się z następujących osób: Ocalpo, minister spraw zewnętrznych; jenerał Comonfort, wojny; Juarez, spraw wewnętrznych i sprawiedliwości; Prieto finansów.

— Z **Washingtonu** z d. 8. paźd. piszą do *Monitora:*

„Rozdwojenia stronnictw i rozpoczęto w niektórych państwach unii walki wyborowe zajmują uwagę publiczną. W państwie New York połączyła się znaczna część whigów z tymi przeciwnikami niewolnictwa, których ostateczne dążności zastępują abolicyoniści. Nowe stronnictwo, któremu obrońcy ustaw wstrzemięźliwości przyrzekli poparcie, przybrało nazwę republikanów. Spodziewają się wzmocnić pewną liczbą knownothigów, ale sądzą, że większość członków wspomnionego stowarzyszenia przejdzie na stronę demokratów Hardshell. Zdaje się, że stronnictwo whigów w państwie New York już zniknęło. Ci co pozostali wierni konserwacyjnym zasadom Webstera i Clay'a, oświadczyli mimo to, że będą je bronić do ostatniego. Whigowie z Massachusetts powzięli podobne uchwały, a co do kwestyi niewolnictwa zgadzają się prawie zupełnie z demokratami państwa Maine i stronnictwem Hardshell w państwie New York. Usiłowania ku zbliżeniu stronnictwa Softhell państwa New York do partyi Hardshell nie powiodły się jeszcze, lecz wywołały tylko utworzenie nowego stronnictwa, które się nazywa demokratyczno-republikańską assocyacyą unii, lud zaś nazywa je krócij i dobitniej par-

tyą Halfshell. W Georgii, gdzie się wszczęła walka wyborowa między Knownothingami i Antiknownothingami ulegli tamci. Pewnego demokratę mianowano Gubernatorem, a z ośmiu członków do izby reprezentantów w Washingtonie wybrano tylko dwóch Knownothingów.

Hiszpania.

(Karlistów bandy rozproszone. — Interpelacya w Kortezach. — Żywność tańsza.)

Gaceta podając bliższe doniesienia o powstaniu Karlistów w Katalonii, mówi o nich: Karliści, przedtem powstańce partyi i stronnictwa pewnego, dziś przeszli w bandy napaśników i podniecicieli rozboju. Naczelnicy nie opłacając swych żołnierzy, zmuszają ich, że się rozpraszają po lasach i górach, i żyją z łupieztwa i rozboju. Wielu z nich chciało przerznąć się przez granicę koło Osseja i wtargnąć do Francyi. Borges atakowany w tym tygodniu dwakroć, stracił wiele ludzi. Rząd jest w przekonaniu, że wnet się całe to powstanie uśmierzy, zbywa bowiem Karlistom na środkach, a wszelkie dotychczasowe ich źródła zupełnie się już wyczerpały.

W posiedzeniu Kortezów 22. października nie uczestniczyło jak 115 deputowanych. Pan *Ramirez Arcas* wniósł do ministra spraw zewnętrznych interpelacyę względem mocarstw zagranicznych. Minister odroczył odpowiedź na później.

Minister robót publicznych oświadczył, że nigdy tak wielka liczba robotników przy robotach publicznych zatrudnioną nie była, jak teraz, tudzież, iż żywności są w tej chwili nierównie tańsze, niźli były w roku 1847.

Anglia.

(Zajścia z Ameryką północną. — Mianowanie ambasadora do Wiédnia. — Wyprawa ludzi do Krymu. — Meetyngi Szkockie. — Codrington o nominacyi swej zawiadomiony.)

Londyn, 30. października. Między rządem Stanów zjednoczonych i Anglią zdają się zachodzić jakoweś nieporozumienia wywołane po części werbunkami angielskiemi, odkąd ich jeden trybunał sądowy w Filadelfii dozwolił angielskiemu ambasadorowi p. Crampton, tudzież jeneralnemu gubernatorowi Kanady i gubernatorowi Nowej Szkocyi. Dozwala domyślać się tego doniesienie zawarte w *Morning Post*: „Gabinet Washingtoński — mówi dziennik — przybrał ton ubliżający i groźny"; potem zwraca uwagę na szkodliwe dla Ameryki skutki wojny morskiej, i kończy temi słowy: „Drażliwość rządu amerykańskiego co do tego specyalnego punktu (werbunków) wydaje się bardzo dziwną, jeźli sobie przypomniemy jego tylokrotne i otwarte nadwerężenia praw politycznych — jako to w Texas, Mexyku i na wyspie Kubie. Spodziewamy się, że obecność floty angielskiej, zbierającej się pod Bermudą, posłuży ku uśmierzeniu uroszczeń i drażliwości rządu amerykańskiego".

Mianowanie pana Hamiltona Seymour'a angielskim ambasadorem w Wiédniu w miejsce lorda Westmorelanda wywołało tu powszechną radość. Od czasu znanych spraw petersburskich ma Sir Hamilton w Anglii najlepszą opinię za sobą.

Z Portsmouth odpłynęło wczoraj przeszło 1000 ludzi do Krymu. Więcej niż 1200 ludzi uda się niebawem z Cork na wyspę Maltę.

— *Scotish Daily News* utrzymuje, że po wszystkich większych miastach Szkocyi odbędą się zgromadzenia, ażeby stanowczo obradzić korzyści za wojną lub pokojem.

Morning Advertiser zapewnia, że Sir William Codrington otrzymał już telegrafem uwiadomienie, że jest mianowany naczelnym wodzem armii angielskiej w Krymie.

Francya.

(Poczta paryska. — Nowiny dworu. — Stan banku. — Zapowiedziane przybycie króla Sardyńskiego. — Uczta u ambasadora austryackiego. — Bal u p. Lesseps. — Nowa dywizya gwardyi cesarskiej. — Koleje żelazne. — Potoczne.)

Paryż, 31. października. Ich Mość Cesarstwo zwiedzali wczoraj znowu wystawę i zakupili wiele rzeczy. — Dyrektorowie banku odbyli wczoraj dla święta jutrzejszego swe tygodniowe posiedzenie. O powziętych uchwałach niewiadomo nic jeszcze. Zapewniają tylko, że stan banku polepszył się znacznie w ostatnich dniach. Zapas gotówki, który od zamknięcia rachunków w ostatnim miesiącu znacznie się był zmniejszył, wzrasta powoli znowu i wynosi teraz o 4 miliony więcej, niż w dniu ostatniego bilansu banku. — Wczoraj przybył tu sardyński minister robót publicznych pan Paleocapa, którego przyjazd można uważać za przepowiednię wizyty królewskiej. Król Wiktor Emanuel, który powrócił już zupełnie do zdrowia, opuści Turyn 20. listopada, i dla uniknienia uciążliwej podróży przez góry uda się na Genuę do Marsylii. Towarzyszyć będą królowi prezydent ministrów Cavour i były prezydent ministrów margrabia d' Azeglio.

— Czytamy w dzienniku *Constitutionnel*: Austryacki ambasador baron Hübner wyprawił 29. października wielką ucztę, na której znajdowali się: Hrabia Walewski, minister spraw zewnętrznych, hrabina Walewska, hrabina Montijo, hrabia Morny, hrabia Colloredo, austr. ambasador w Londynie, hrabina Colloredo, książę Ossuna, grand hiszpański, Lord i Lady Holland i hrabia Appony, pełnomocny minister Austryi w Mnichowie.

— Pan Lesseps dawał wielki bal, na który zaprosił wszystkich członków komisyi internacyonalnej dla przebicia lądowej cieśniny Suez. Inżyniery wszystkich państw europejskich, sardyński minister budowli, holenderski minister finansów, pp. Brennier, Pereire i wielu innych byli obecni. Prusy reprezentował inżynier Lentze. Członkowie komisyi, którzy przeznaczeni są do Egiptu, odjeżdżają ztąd z końcem tygodnia, a 8. listopada wsiądą na okręt w Tryeście.

— Słychać, że ma być utworzona dywizya kawaleryi gwardyi cesarskiej. — Koleje żelazne we Francyi mają obecnie 5446 kilometrów długości, z których 900 otwarte dopiero od roku. Budujące się teraz koleje wynoszą więcej niż 1000 kilometrów.

Hrabia Walewski dawał wczoraj wielki obiad dyplomatyczny, na którym był pan Pfordten i baron Beust.

Szwajcarya.

(Siły zbrojne Szwajcaryi.)

Obliczenie wojennych sił wszystkich kantonów następujące przedstawia cyfry: 35 kompanii korpusu inżynieryi, 150 kompanii artyleryi, 37 kompanii dragonów, 16 kompanii gwidów, 150 kompanii strzelców, a 232 batalionów piechoty.

Włochy.

(Werbunek legii włoskiej. — Giełda w Genuy. — Powody rozruchów Sycylijskich. — Pomnik Papieżowi Adryanowi IV. — Zastąpienie zmiejszonej załogi francuskiej.)

Jenerał Percy ustąpił stanowczo z posady szefa angielsko-włoskiej legii, pułkownik Read zajmuje jego miejsce. Werbunki idą niepomyślnie; oficerów jest podostatkiem, ale brak żołnierzy. Z przyjętych na żołd oficerów objeżdża kilku prowincye, by werbować legionistów, ale słabe ku temu widoki.

— W Genuy będzie niebawem założona giełda, tamtejsza izba handlowa ułożyła już odnośny regulamin.

Gazzetta uffiziale z Werony z d. 29. z. m. pisze: okazuje się, że ruchy ludu na wyspie Sycylii, którym mylnie przypisywano charakter polityczny, były tylko objawem powszechnej dolegliwości z niedostatku i drożyzny żywności. Zresztą nic donoszą z wyspy nic niepokojącego.

Rzym, 18. października. Ku wielkiej radości stowarzyszenia pobożnych Anglików, pozwolił im Ojciec św., ażeby w Rzymie wznieśli pomnik na cześć jedynego krajowca swego, który był głową kościoła rzymsko-katolickiego. Był-to Papież Hadryan IV. (1154) nazywany od dziejopisarzy włoskich Linciarotta (Breakspeare), który po krótkiem porozumieniu z Fryderykiem I. wystąpił najpierwszy do walki przeciw Hohenstaufom. Chociaż nie umarł w Rzymie, zwieziono tu jednak zwłoki jego i pochowano je, jak historyk Platina podaje w starym kościele św. Piotra. Pomnik zaś ma być ustawiony w nowym kościele św. Piotra.

— Ponieważ z obecnej załogi francuskiej w Rzymie ma niebawem wyruszyć znowu jeden pułk do Krymu, a dla utrzymania porządku publicznego potrzebna jest silniejsza załoga wojsk papiezkich w prowincyi Frosinone, przeto wysłano oddział tak zwanego pułku szwajcarskiego z Maceraty do Rzymu. Ma przybyć w sile 1000 ludzi d. 25. i będzie zakwaterowany w obszernych budynkach klasztornych bazyliki liberyańskiej. Inne obce wojska pozostaną tymczasem w swych stacyach w Romagni i Ankonie.

Niemce.

(Projekta do ustawy karnej.)

Podług Gazety Szląskiej ma być przedłożony izbom berlińskim nowy projekt prawa, polecający niektóre dodatki do pojedynczych punktów ustawy karnej. Mianowicie chodzi o zaostrzenie kary więzienia, i radzą ujmować jadła, ograniczają więźnia co drugi dzień na sam chléb i wodę, powtóre zostawiać mu goły tapczan i odosobniać go w więzieniu. Więzieniem nad trzy miesięcy ma być karany, kto się w obcym domu kradzieży dopuści, lub z pod zamknięcia przez wyłom, przełaz lub użycie fałszywego klucza kradzież jaką popełni, nakoniec kto dla przewleczenia zawyrokowanej egzekucyi z recepissy pocztowej na posyłkę pieniężną użytek robi, chociaż wiedzieć może, że w tej posyłce albo wcale nic, lub też mniej pieniędzy się zawiera. Więzieniem do sześciu miesięcy ma być karanym, kto w zamiarze oszukania urzędów paszport, kartę legitymacyjną lub książkę wędrowną podrabia, lub nareszcie fałszywe podobne świadectwa w dobrej wiedzy używa.

Dania.

(Wielka burza na Bałtyku. — Doniesienie o flocie angielskiej. — Stany szlezwickie zwołane.)

Kopenhaga, 28. października. Wczoraj srożyła się straszna burza na morzu bałtyckiem. Najcięższemi i największemi okrętami rzucało po morzu jak łupą z orzechów. Szwedzki parostatek pocztowy Mellmö, który wczoraj przed południem miał tu przybyć z Lubeki, nie nadszedł do tej chwili. Poczta szwedzka, która tu wczoraj spóźniona przybyła, nie przywiozła nic nowego oprócz wiadomości, że do Waxholm (o milę od Sztokholmu) przybył angielski okręt admiralski „Duke of Wellington", na nim admirał Dundas. — Z Helsingör odpłynęły już wszystkie łodzie kanonierskie i moździerzowe.

— Donoszą telegrafem z Kopenhagi pod dniem 31. października. Stany szleswickie otrzymały zlecenie zebrać się 15. listopada na trzy tygodnie, ażeby wymierzyć stopę, jaka na Szleswig przypaść powinna w ogólnych wydatkach państwa. Szef departamentu radzca stanu Kranold mianowany jest król. komisarzem zgromadzenia tego.

Rosya.

(Ukaz cesarski postanawiający pobór rekruta.)

Gazeta Petersburska ogłasza następujący manifest: „My, z Bożej łaski Aleksander II., Cesarz i Samodzierzca wszech Rosyi, Król

Polski itd. Ze względu na straty, jakie wojska Nasze poniosły w ciągu tegorocznej kampanii, uważamy za rzecz konieczną przywrócić znowu zupełny stan Naszych armii, by odeprzeć przyszłe zamachy nieprzyjaciela; rozkazujemy przeto: 1) Powszechny pobór rekrutów w państwie po 10 ludzi na 1000 dusz, według osobnego równocześnie z tym do senatu dyrygującego wydanego ukazu; wyjęte są gubernie Pskowska, Połtawska, Czernigowska, Charkowska, Jekaterynosławska, Chersońska i Tauryjska. 2) Z żydów obowiązanych do stawienia rekrutów ma także przy tym powszechnym poborze rekrutów w państwie nastąpić pobór ich po 10 ludzi na 1000 dusz. 3) Pobór rozpocznie się d. 15. (27.) listopada, a zakończy się dnia 15. (27.) grudnia. Dano w mieście Mikołajewie d. 3. (15.) października w roku 1855 od Urodzenia Chrystusa Pana i w 1. Naszych rządów. *Aleksander*".

Wspomniony ukaz do senatu dyrygującego zawiera oprócz powyższych rozporządzeń: „że każdy odstawiający rekrutów (panowie, miasta, gminy) mają płacić za każdą głowę po 7 rubli 80 kopijek na umundurowanie rekrutów, i że senat ma się postarać o to, ażeby tę sprawę ukończono śpiesznie i w ciągu przepisanego terminu.

Księstwa Naddunajskie.

(Restauracya kościoła katolickiego.)

Z **Krajowy** donoszą z d. 14. września do Gazety Wiedeńskiej: Restauracya tutejszego kościoła katolickiego, na którą Jego c. k. Apostolska Mość raczył w wzniosłej szczodrobliwości darować z prywatnej szkatuły swojej całą wyłożoną sumę, jest już ukończona, i już odbyło się w nim nabożeństwo poświęcenia. Gdy ta najwyższa łaska usunęła naglącą u nas potrzebę świątyni Pańskiej, przeto członkowie gminy katolickiej czują się zobowiązani wynurzyć powtórnie i publicznie swe pokorne najczulsze podziękowanie za tę pomoc Jego c. k. Apostolskiej Mości.

Grecya.

(Rozboje. — Cholera.)

Wiadomości z **Aten** z dnia 26go października przynoszą, że przedsięwzięto już surowe środki dla zapobieżenia bezprawiom Kleftów. Cholera szerzy się po rozmaitych stronach królestwa.

Azya.

(Santalów powstanie uśmierzone. — Działanie admirała Stirling. — W Kantonie spokój.)

Według doniesień z Bombaju z d. 3. z. m. było powstanie Santalów Prawie uśmierzone. Wyprawa tysiąca ludzi pod komendą brygadyera Chamberlain wyruszyła z Peszaweru i zniszczyła w górach twierdzę bandytów. — Dla niedostatecznego deszczu w zachodniej części państwa wschodnio-indyjskiego obawiano się głodu. — Doniesienia z Hongkong datowane z d. 15. września. — Admirał Stirling wysłał eskadrę pod komendą Sir Elliot'a przeciw rosyjskiej flotyli na cichym oceanie. — Wojska cesarskie odniosły powtórne zwycięztwo nad insurgentami. W Kantonie panowała zupełna spokojność, komunikacya zaczęła się znowu ożywiać.

Egipt.

(Wice-król wyruszył z kawaleryą. — Potoczne.)

Alexandrya, 25. października. Wice-król Saïd Basza wyruszył d. 20. paźdz. nad jezioro Mareotis z kawaleryą, piechotą i 8 działami. O powstaniu Beduinów nic już nie słychać. Cholera grasuje jeszcze tu i owdzie. Zakaz wywozu zboża nie wywarł dotychczas żadnego wpływu na targowicę; pszenica i bób spadły w cenie; toż samo bawełna.

Z teatru wojny.

Doniesienia z morza baltyckiego.

(Doniesienie z Baltyku w dziennikach Le Nord i Times.)

Z Stockholmu z d. 17. października piszą do dziennika *Nord*, że porty północne zatoki fińskiej korzystają już z nieobecności Anglików. Od ośmiu dni zwozi znaczna liczba łodzi finskich żyto i kartofle, które w Finlandyi obficie zrodziły, do Szwecyi, gdzie ich niedostatek czuć się daje. Pod Elfsnablen stoją liczne angielskie okręta wojenne, niektóre napędzone burzą także pod Calmarem i pod wyspą Gotlandyą. Niektóre z nich są tak mocno uszkodzone, że będą musiały przezimować w portach szwedzkich.

— Z Gdańska z d. 28. października donoszą telegrafem do Gazety *Times*: „Okręt „Driver" przybył tu wczoraj wieczór. Część floty odpłynie z końcem tego tygodnia do Kiel. Okręt „Edinburgh" wrócił do domu. Morze bardzo wzburzone."

Doniesienia z-nad czarnego morza.

(Obroty i ruchy wojskowe od czasu zajęcia Sebastopola. — Komendy w Sebastopolu. — Czynność i ruch w Mikołajewie. — Uchybienia dowodzcy w prowadzaniu wojska do szturmu pod Karsem. — Depesza z Mikołajewa z 24. paźdz.)

Gazeta wojskowa podaje cały tok wypadków i ruchów strategicznych po zdobyciu Sebastopola w następujący sposób:

Pierwsze dnie po dziewiątym września przeszły na samem wznoszeniu bateryi ku obronie strony północnej, gdzie Rosyanie od południowej strony zatoki okopy swe wzmocnili. Ośmnastego września mogli już rozpocząć sprzymierzeni silny ogień ku stronie północnej, przekonali się jednak niebawem, że ogień ten od Rosyan czujnie odwzajemniany najmniejszej dla szerokości zatoki nie mógł nieść korzyści. Kilka dni w poprzód (15. września) nastąpiły także poruszenia w otwartem polu. I kiedy czoło armii francuskiej wkroczyło poniżej rzeki Czerny w bajdarską dolinę, popłynął jenerał d'Allonville dla wzmocnienia turecko-egipskiego korpusu do Eupatoryi: Książę Gorczakow natomiast oparł centrum swej armii o grzbiet gór między Czerną a Belbekiem, a prawe swe skrzydło o północną stronę warowni, lewe zaś skrzydło rozwinął aż pod Tschulin i Mangapkale, posunąwszy forpoczty swe daleko naprzód. Zajął więc tym sposobem książę Gorczakow stanowisko od frontu dla naturalnego położenia i silnych okopów wcale nie przystępne. Stanowisko to rozciągało się na trzy mile długości i dzieliło się koło osady Mackenzie na dwie równe części.

Atak na front armii rosyjskiej wydał się marszałkowi Pelissier niepodobieństwem i usiłował obejść lewe ich skrzydło i przerznąć się do gór przez dolinę bajdarską, podczas gdy silny korpus nad niższą Czerną dnia 16. sierpnia działał, posuwały się inne wojska francuskie od strony wyższej Czerny przez Also Dziamu do Tiule pod sam gościniec Woroncowa. Ztąd starano się po wielu trudnościach otworzyć drogę do Biukasta i z Alsa Dziamu do Chamli Osenbasz i posunąć liczne oddziały dalej ku północy. Forpoczty skrzydła prawego postąpiły z Biukasta przez Jandżu i Kokolus aż do Enisali, inne zaś z Osenbusza do Ajtodora i Tschuliny. Ruchy te wykonano do 9. października, 11. skoncentrowali już sprzymierzeni silne masy w dolinie nad wyższym Belbekiem i dni kilka pozostawali na tem stanowisku, gdy tymczasem Rosyanie 14. ku Albal i Tavri postąpili i prawe skrzydło Francuzów obejść zagrażali. — Marszałek Pelissier cofnął zatem napowrot wojska swe na wyżyny gór między Belbekiem i doliną bajdarską, to jest na wzgórza Chamli i odtąd panuje w stronach tych chwilowa cisza i niejako krótkie zawieszenie broni. — Łatwo daje się to wytłómaczyć przez liczne expedycye do Eupatoryi, gdzie już teraz z brygadą lekkiej kawaleryi Lorda Paget z dywizyą francuską jenerała de Failly do 40000 wojska przebywa, dalej przez wysłanie wojsk do ujść dnieprowego Limanu i przez powzięte nakoniec przekonanie, iż wszelkie dalsze posuwania się w dolinie Belbeku walczyć by musiało z trudnościami nie do przełamania. Wiadomo jest zresztą co działały wojska w Eupatoryi, a o powodzeniach korpusu wysłanego do ujść Limanu dnieprowego przynoszą nam wiadomości codzienne, telegraficzne depesze marszałka Pelissier.

W południowej części rosyjskiej Sebastopola najmniejsza natomiast niezaszła zmiana. Jenerał Buchmayer przewodzi robotami przy obronnych szańcach sebastopolskich. — Jenerał inżynieryi Tottleben przebywa teraz u dworu Cesarza w Mikołajewie, a mienią powszechnie, że obwarowanie Mikołajewa i Chersonu pod okiem cesarzewicza Konstantego zupełnie przeprowadzono. Na pokładzie sprzymierzonych okrętów znajduje się tylko ośm do dziesięć tysięcy wojska pod wodzą jenerałów Bazain i Spencer. Zdaje się, że celem expedycyi do ujść Limanu dnieprowego, jest opanowanie ujść do morza. Działanie zaczepne wojsk lądowych przeciw Mikołajewu i Chersonu jest przy tak spoźnionej porze wcale niepodobne, admirałowie rekognoskują tylko ujścia Bohu i Dniepru, ale statki nie zapędzają się daleko, wybrzeża bowiem rzek tych są najeżone w baterye rosyjskie. Korespondencye francuzko-angielskie z Krymu z tych czasów w porównaniu z dawniejszemi, wcale mniej przymawiają armii księcia Gorczakowa.

Atak na rosyjskie pozycye nad Belbekiem zaniedbano zupełnie, działania zaś na Simferopol mało co wróżą, a poruszenie ku Perekopowi dla braku środków przewozowych jest wcale niepodobnem. Mniemanie to krymskich korespondentów stwierdzają listy z Odesy i Simferopola. Książę Gorczakow uwolnił się ze wszystkich rannych i chorych żołnierzy i odesłał ich do szpitalów Rosyi południowej, a zahartowana w krymskich alpach armia jego będzie mogła w potrzebie działać zaczepnie.

— W północnym Sebastopolu objęli komendę jenerał Chrulew i admirał Panfilow, pierwszy nad wojskiem liniowem, a drugi nad korpusem inżynierów i marynarki.

— Czynność wielkiego księcia Konstantego, piszą z Odesy z 16. października, jest zadziwiająca. Codziennie zrana odbiera o 5tej raporta podwładnych jenerałów, udaje się zaraz do wsi Spasówki zkąd okręta od lądu odbijają. W tej chwili znajdują się tam trzy parowce śrubowe zupełnie już ukończone, jeden z nich „Wities" zaopatrzony jest maszyną śrubową z rozbitego parowca angielskiego „Tiger". Dwa okręta są o 36 działach, jeden zaś o 42. Uzbrojenie ich jednak nie będzie mogło nastąpić aż na przyszłą wiosnę. Szczególną uwagę zwracają na siebie znajdujące się w budowie dwa okręta pierwszego rzędu. Jest-to „Nachimow" o 130 i drugi bezimienny o 120 działach. Mówią, że na cześć Cesarza ma być nazwanym „Śty Alexander". Ruch na warstatach jest nadzwyczajny, pracują niezmordowanie nad budową 500 łodzi kanonierskich i wiele z nich są już ukończone i uzbrojone.

— *Gazeta wojskowa* pisze o odpartym szturmie na Kars dnia 29. z. m., że o ile się da skombinować z obustronnych buletynów, można jenerałowi Murawiewowi zarzucić, że niedostatecznie szturm przygotował. Do dnia 29. niebyły paralelle wcale ukończone, toż samo założone na okopach bateryе o 36 ciężkich działach, szturmu nie poprzedziła kanonada, bo jenerał Murawiew chciał wziąć Kars

niespodzianym atakiem, zmienił także dyspozycye do ataku, gdy już pierwszych czterech jenerałów poległo; nareszcie wysłał za mało wojska do szturmu, a rezerwom wtedy dopiero kazał iść w ogień, gdy główny szturm już był odparty.

— *Inwalid ruski* zawiera następującą depeszę z Mikołajewa z d. 24. paźdz. wieczór: „Od wczoraj do dzisiaj nic przedsięwzięła nic ani flota ani stojące na około Kinburna wojska lądowe, tylko lekkie okręta wykonywały pojedyncze ruchy, płynąc od jednego oddziału do drugiego ku głównej sile floty i z powrotem. Dawniejsza liczba okrętów nieprzyjacielskich i pozycye ich wcale się nie zmieniły. Według nadesłanych do Wiédnia doniesień z Odesy uciekła cała ludność Oczakowa i miasto zupełnie opuszczone.“

Dzisiejsza poczta zaległa.

Kurs lwowski.

Dnia 5. listopada.

		gotówką zł.	gotówką kr.	towarem zł.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	5	13	5	16
Dukat cesarski	„ „	5	17	5	20
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	3	9	7
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	42½	1	43½
Talar pruski	„ „	1	40	1	42
Polski kurant i pięciozłotówka . .	„ „	1	13	1	15
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.	bez kuponów	90	15	90	42
Galicyjskie Obligacye indem. . .	bez kuponów	67	30	68	10
5% Pożyczka narodowa . . .	bez kuponów	78	15	79	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 5. listopada 1855.

		złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	m. k.	—	—
„ przedał „ „ 100 po	„ „	90	54
„ dawał „ „ za 100	„ „	90	24
„ żądał „ „ za 100	„ „	—	—

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 2. listopada o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 94½. — Augsburg 114½. — Frankfort 113¼. — Hamburg 83½. — Liwurna 112¼. — Londyn 11.8. — Medyolan 112½. — Paryż 132¾.

Obligacye długu państwa 5% 74¾—74⅞. Detto S. B. 5% 85 — 86. Detto pożyczki narod. 5% 78¾—78 13/16. Detto 4½% 65¼—65¾. Detto 4% 59¾ — 60. Detto z r. 1850 z wypłatą 4% — —. Detto z r. 1852 4% — — —. Detto Glognickie 5% 92 — 92½. Detto z r. 1854 5% — — —. Detto 3% 45 — 45¼. Detto 2½% 37 — 37¼. Detto 1% 14¾ — 15. Obl. indemn. Niż. Austr. 5% 77—77½. Detto krajów kor. 5% 68¾—73. Pożyczka z r. 1834 228—229. Detto z r. 1839 118½—118¾. Detto z 1854 98¼—98⅜. Oblig. bank. 2½% 53⅛ — 54. Obl. lom. wen. pożyc. r. 1850 5% 91 — 93. Akc. bank. z ujmą 986 — 988. Detto bez ujmy — — —. Akcye bankowe now. wydania — — —. Akcye banku eskomp. 88½—88¾. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 204¾ — 205. Wiéd.-Rabskie — — —. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej 219 — 220. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 18 — 20. Detto 2. wydania 25 — 30. Detto Edynburgsko-Neusztadzkiej 90¾ — 91. Detto żeglugi parowej 528 — 530 Detto 11. wydania —. Detto 13. wydania 513 — 514 Prior. obl. Lloydy (w srebrze) 5% 89 — 90. Północn. kolei 5% 79 — 80. Glognickie 5% 73 — 74. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 79 — 80. Detto Lloyda 405 — 407. Detto młyna parowego wiédeń. 99½—100 Renty Como 13¾ — 14. Esterhazego losy na 40 złr. 70½ — 71. Windischgrätza losy 25 — 25¼. Waldsteina losy 24 — 24¼. Keglevicha losy 10 — 10¼. Cesarskich ważnych dukatów Agio 19½ — 19⅝

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 5 listopada.

Obligacye długu państwa 5% 74 13/16; 4½% —; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% —; 2½% —. Losowane obligacye 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z. r. 1839 — Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —; Akcye bank. 965. Akcye kolei półn. 2035. Glognickiej kolei żelaznej, —. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 531. Lloyd —. Galic. l. z. w Wiédniu —. Akcye niż.-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2. m. 94⅝ Augsburg 114. 3 m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 112⅞ l. 2. m. Hamburg 83⅜ l. 2. m. Liwurno — l. 2. m. Londyn 11—7. l. l. m. Medyolan 112⅝ l. Marsylia 132¼. Paryż 132¾. Bukareszt 238½. Konstantynopol 430. Smyrna —; Agio duk. ces. 19. Pożyczka z roku 1851 5% lit. A. —. lit. B. — Lomb. —; 5% niż. austr. obl. indemn —; innych krajów koron. 68⅝; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 —. Pożyczka narodowa 77 15/16 C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 334 fr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 5. listopada.

Hrabia Piniński Leonard, z Grzymałowa. — PP. Zgadziński Konstanty, z Uliczka. — Łopuszański Bolesł, z Czyżek. — Janicki Wiktor, z Ostrożca. — Łucki Adam, z Sarn. — Kronstein Hipolit, z Przemyślan. — Pajgert Józef, z Sidorowa. — Turkull Tadeusz, z Żółkwi.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 5. listopada.

JExc. Br. Simbschen, c. k. feldmarszałek-porucznik, do Bartatowa. — Hr. Dzieduszycki Włodzimierz, do Gajów. — Sozański Sylw., do Kormanowiec

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 3. i 4. listopada.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	325.76	+ 6.8°	86.2	poł.-zachod sł.	pochmurno
2 god. pop.	324.16	+ 9.6°	83.9	zachodni m.	„
10 god. wie.	325.34	+ 8.6°	84.9	połud.zach. sł.	pogoda
Przed południem dészcz 0.‴66.					
6 god. zran.	326.61	+ 4.0°	94.0	połud.-zach. sł.	pochmurno
2 god. pop.	326.71	+ 10.1°	84.4	„ „	„
10 god. wie.	327.02	+ 8.5°	79.8	zachodni „	„

TEATR.

Dziś: Przedstaw. niemieckie na korzyść p. *Chystyny Kurz* po raz pierwszy: **„Bajazzo und seine Familie.“**

Jutro: **Sposób poprawienia mężów** czyli **Fałszywy wielki ton,** komedya z niemieckiego K. Töpfer w 4 aktach.

KRONIKA.

Zaprojektowane u nas stowarzyszenie ku dostarczaniu taniej żywności nie jest jedynem tego rodzaju przedsiębierstwem. Wyczytujemy w dziennikach, że po innych miejscach za granicą pozawiązywały się towarzystwa ku zapobieżeniu zbytecznej drożyźnie zapomocą użycia zebranego kapitału na zakupywanie potrzebnych do życia artykułów ile możności od pierwszego producenta, i sprzedawania ich konsumentom po cenie jak najumiarkowańszej. Tak czytamy między innemi w Gazecie powszechnej o ukonstytuowaniu się stowarzyszenia taniej żywności w Würzburgu, gdzie pod protekcyą rządu i władzy miejskiej i za przystąpieniem znacznej liczby obywateli, zaraz w początku pomyślny wpływ wywarło na ceny żywności. Według doniesień z dnia 24. października liczyło towarzystwo würzburgskie zaraz na wstępie 330 członków z kapitałem 4500 reńskich. Tamtejszy cech piekarski deklarował się za pośrednictwem magistratu, że będzie dostarczał towarzystwu chleba tańszego i lepszego aniżeli przedtem. Słychać jednak, że towarzystwo samo dostarczać będzie pieczywo swym członkom i urządziło już na to umyślnie piec żelazny. Sześciu-funtowy bochenek chleba z tej piekarni będzie o 5 kr. tańszy od chleba piekarskiego sprzedawanego według taksy. Znaczne to już zniżenie ceny zwłaszcza, iż próby okazały, że gatunek tego chleba bardzo dobry. Stowarzyszenie würzburgskie zbiera swój kapitał za pomocą wydawanych akcyi po 10 reńskich; przyczem mniej zamożny tę ma ulgę, że spłacać może akcyę miesięcznemi ratami po 1 złr. Wybrano dwa wydziały jeden dyrygujący czyli zawiadowczy, a drugi kontrolujący czyli nadzorczy. Stowarzyszenie wzrasta z każdym dniem i życzyć tylko wypada, pisze Gazeta powszechna, ażeby ten pomysł także i w wielu innych miejscach znalazł zwolenników nieobawiających się potajemnej i otwartej opozycyi, która z zawiścią patrzy na podobne przedsiębierstwa i rozsiewa złośliwe wieści o stratach i t. p.

(Nowy pomiar Wiédnia.) Spodziewają się w krótce nowego geometrycznego pomiaru Wiédnia i okolicy. Podług ostatnich pomiarów wyobraża miasto z przedmieściami koło podłużne, długość od linii świętego Marxa do linii nussdorfskiej wynosi 3251 sążni, szerokość zaś od przedmieścia Jägerzeille do linii gumpendorfskiej 2650. Cała zatem przestrzeń wewnątrz linii wynosi 8 milionów 612.000 sążni kwadr. Linia wynosi 7080 sążni, i biegnie od południowej strony miasta naokoło przedmieścia aż do Dunaju, od północnej zaś strony robi Dunaj sam naturalną granicę. Okrąg wszystkich przedmieść wynosi 13.800 sążni czyli 3½ prawie niemieckiej mili.

(Skarb naukowy.) Docent prywatny przy uniwersytecie heidelbergskim dr. Fredegar Mone znalazł w klasztorze świętego Pawła w Karyntyi kodex starszego Pliniusza. Zawiera ón siódmą prawie część naturalnej historyi (księga XI—XV) i jest największy z odkrytych dotąd Palimpsestów. Dr. Mone pośpieszył natychmiast z wydaniem szacownego tego dzieła.

— Podług Gazety saskiej miała się nowa sekta religijna zawiązać w Chemnitz. Członkowie sekty tej mienią się wybrańcami boskimi do szerzenia nowych objawień, które im Bóg za pomocą pewnego aparatu psychografem przezwanego udziela. Na nieszczęście jednak zapragnęła policya obznajomić się dokładniej z mechaniką cudownego tego aparatu i zabrawszy wszystkie pisma i papiery wytoczyła sekcie całej przed sądem krajowym proces o obrazę majestatu, zniewagę religii i gwałcenie najpierwszych prawd moralności.

— Ze Sztokholmu piszą do „Monitora:“ Order Serafinów, którego insignia Król Oskar przesłał niedawno Cesarzowi Napoleonowi, jest najstarszym i najznakomitszym ze szwedzkich orderów. Założył go Król Magnus Ladalos w r. 1285, a Król Fryderyk I. przywrócił go w roku 1748. Składa się z jednej klasy i udzielanym bywa tylko książętom panującym, tudzież najwyższym cywilnym i wojskowym urzędnikom. Tarczę herbową każdego szwedzkiego lub obcego kawalera tego orderu przechowają po wieczne czasy w kościele w Riddarholm, gdzie się znajdują groby Królów szwedzkich, a śmierć jego ogłasza wielki dzwon tego samego kościoła. Oprócz Jego Mości Cesarza liczy obecnie order Serafinów tylko jednego Francuza między członkami swymi, a mianowicie marszałka Reille, najstarszego kawalera tego orderu, gdyż mianowany w r. 1810.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*